

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ГЕРМАНИЯ БИЛАН ҲАМКОРЛИКНИ КЕНГАЙТИРИШ МУҲИМЛИГИНИ ҚАЙД ЭТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 1 ноябрь куни мамлакатимизда расмий ташриф билан бўлиб турган Германия федерал ташқи ишлар вазири Анналена Бербок бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Учрашувда Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни янада кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан фикр алмашилди. Икки мамлакат ташқи сиёсий идоралари даражасида сермахсул алмашинувларни давом эттириш, биргаликдаги ишбилармонлик ташаббуслари ва бизнес лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш механизмларини самарали ишга солиш, маданий-гуманитар тадбирларни ўтказиш муҳимлиги таъкидланди. Ўзаро савдо ва инвестиция кўрсаткичлари ўсаятгани мамнуният билан қайд этилди. Жорий йил бошидан товар айирбошлаш 45 фоизга ошди. Жалб этилган инвестициялар ҳажми йил якунига бориб 1 миллиард еврогача бўлади. Хусусан, бугунги кунда Ўзбекистонда Германиянинг 200 дан ортиқ етакчи компаниялари муваффақиятли фаолият юритмоқда. Бундан ташқари, молиявий-техник ҳамкорлик, шу жумладан, «KfW» банки ва Германия халқаро ҳамкорлик жамияти иштирокида кенгайиб бормоқда. Ташқи сиёсий идора раҳбари Анналена Бербок янги Ўзбекистондаги демократик янгиланишлар ва ижтимоий-иқтисодий ислохотлар дастури Германия томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганини яна бир бор қайд этди. Томонлар “яшил иқтисодиёт”, муқобил энергетика, инновациялар, ресурсни тежовчи ва экологик тоза технологияларни қўллаш, илгор таълим методикаларини жорий қилиш каби устувор йўналишларда амалий ҳамкорликни янада ривожлантиришдан манфаатдор экани таъкидланди.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ИМТИЁЗЛАРНИНГ САМАРАДОРЛИГИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев ҳузурида иқтисодиёт тармоқларига йўналтирилган имтиёзлар самарадорлиги таҳлили бўйича йиғилиш бўлиб ўтди.

Инсонлар ўз бизнесини бошлаши, ночор корхоналар ёки чекка ҳудудлар “оёққа туриб олиши” ва янги экспорт бозорларига кириши учун баъзан ёрдам керак. Бу пировард натижада янги иш ўринлари пайдо бўлиши ва аҳоли даромадлари ошишига хизмат қилади. Шу мақсадда охириги йилларда бир қатор имтиёзлар жорий этилди. 2021 йилда уларнинг жами ҳажми 51 триллион сўмни ташкил қилган. Натижада ўтган йили 170 мингта янги тадбиркорлик субъекти очилган, 500 мингдан зиёд иш ўринлари яратилган. Охириги олти йилда биргина солиқ соҳасида 1 минг 400 га ақин имтиёзлар тақдим этилган. Экспортни қўллаб-қувватлашга қаратилган субсидиялар ҳам ўз натижасини бериб, тадбиркорларнинг ташқи бозорга чиқишига мадад бўлмоқда. Биргина ўтган йилда 280 миллиард сўмдан ортиқ шундай субсидиялар ажратилган бўлиб, унинг 220 миллиардга яқини экспорт бўйича транспорт харажатларига йўналтирилган. Натижада 2 минг 800 та корхона илк бор ташқи бозорга чиққан. Шунингдек, экспортчи корхоналарга халқаро стандартлаш ва сертифициациялаш, сугурта ва ҳатто реклама

харажатлари қисман қўллаб берилмоқда. Натижада электр техникаси тармоғида берилган ҳар бир сўм субсидия эвазига 870 сўмлик экспорт амалга оширилган. Бу кўрсаткич тўқимачилик соҳасида 555 сўм, қурилиш материаллари соҳасида 273 сўмни ташкил этган. Тадбиркорларга кўмаклашиш учун кредит фоизларини компенсация қилиш ва кредит кафолатлари бериш тизими яратилди. Уларга кредит юкламаларини камайтириш мақсадида Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси томонидан 6 триллион 100 миллиард сўмлик мажбуриятлар олинган бўлиб, жорий йилнинг ўзида 2 триллион 500 миллиард сўмлик компенсациялар тўлаб берилган. Лекин жойларда имтиёزلардан самарасиз ёки мақсадсиз фойдаланиш ҳолатлари ҳам учраб турибди. Масалан, Давлат бюджетидан 127 турдаги субсидиялар жорий этилган бўлса-да, амалда уларнинг 15 тасидан фойдаланилмаган. Тармоқлар ва соҳалар бўйича ҳам имтиёзлар самарадорлиги бир хил эмас. Мисол учун, қишлоқ ҳўжалигига берилган ҳар 1 сўм имтиёз эвазига соҳада 33 сўм қўшилган қиймат

САМАРҚАНДА БЎЛИБ ЎТГАН ШАНХАЙ ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИ САММИТИНИНГ ЯКУНИЙ ҲУЖЖАТИ БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИ 77-СЕССИЯСИНИНГ РАСМИЙ ҲУЖЖАТИ СИФАТИДА ТАРҚАТИЛДИ

“Самарқанд ШХТ саммити: умумий хавфсизлик ва фаровонлик йўлида бирдамлик” номли ҳужжат БМТ журналида барча олтида расмий тилда чоп этилди, ташкилотга аъзо давлатлар, унинг таркибий бўлинмалари ўртасида кенг тарқатилди, шунингдек, Расмий ҳужжатлар тизимига жойлаштирилди.

Эътироф

Ҳужжатда Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг Самарқанд саммити ўзаро боғлиқлик қучайиб бораётган шароитда минтақавий ва глобал кун тартибининг долзарб масалалар, солиқлар, импийлар, субсидия, компенсация ва преференциялар бир хил. Шу боис давлатимиз раҳбари солиқ имтиёзларини ҳудудларнинг ривожланиш даражасидан келиб чиқиб белгилаш бўйича кўрсатма берди. — Энди жойларга бориб, манзилли қарорлар қабул қилиб, имтиёزلардан тўғри фойдаланиб, чекка-чекка туманларни ҳам ривожланиш йўлига олиб чиқиш керак, — деди Президент. Аҳоли ва тадбиркорларнинг бу борада хабардорлигини ошириб, имтиёزلардан фойдаланиш қамровини кенгайтириш зарурлиги қайд этилди. Субсидиялар бўйича ягона очик портал яратиб, барча имтиёزلарни босқичма-босқич шу орқали бериш таклифи билдирилди.

Ў.А.

Шавкат Мирзиёев саммитдаги нуктида ШХТ ўз тараққиятини янги, янада муҳим босқичга қадам қўяётгани ва ташкилот ҳамжиҳатлигининг қўллаб-қувватловчи вазифаларини ҳал қилиш зарурлигини таъкидлади. Шу нуктаи назардан, Ўзбекистон ШХТ доирасидаги кўп қиррали ҳамкорлигининг долзарб масалалари бўйича қатор аник таклиф ва амалий ташаббусларни илгари сурди. Аввало, ШХТнинг блокларга қўшилмаслик макomini ва унинг очиклигини сақлаб қолиш, кенг халқаро бирдамликка эътибор қаратиш, хавфсизлигининг яхлитлик тамойилига риоя қилиш муҳимлиги урғуланган. “Шанхай руҳи” тамойили асосидаги бирдамлик, ўзаро қўллаб-қувватлаш ва шерикликни мустаҳкамлаш зарурли-

гига эътибор қаратилди, бу орқали ШХТ минтақасида тиқчилик, барқарорлик ва фаровонлиқни таъминлаш мумкин, — дейилади ҳужжатда. — Инқирозни биргаликда енгиб ўтиш ва ШХТ маконида барқарор ривожланишга эришиш учун иқтисодиёт, савдо ва сармоявий соҳалардаги ҳамкорликни кенгайтириш зарурлиги қайд этилди”. Саммит кун тартибига кўра, давлат раҳбарлари ШХТ доирасидаги кўп қиррали ва ўзаро манфаатли шерикликни янада чуқурлаштириш масалаларини муҳокама қилгани айтилган. Минтақадаги сиёсий ва иқтисодий вазиятнинг ривожланиши шароитида долзарб минтақавий ва халқаро масалалар юзасидан фикр алмашилди. Ташкилотга аъзо давлатларнинг келишилган позициялари саммитнинг якуний ҳужжати — Самарқанд декларациясида қайд этилди. ➡ 2

ЎЗБЕКИСТОН МИНТАҚАВИЙ ВА ГЛОБАЛ МАСАЛАЛАРГА ЕЧИМ ТОПИШДА АСОСИЙ ТАШАББУСКОРГА АЙЛАНМОҚДА

Маълумки, Туркий давлатлар ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарлари навбатдаги саммити шу йил 11 ноябрь куни Самарқандда бўлиб ўтади. Аҳамиятли жиҳати шундаки, Ўзбекистонда ўтказилиши режалаштирилган саммит Туркий давлатлар ташкилотининг илк йиғилиши сифатида тарихда қолади. Бунгача ташкилот Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик Кенгаши номи билан фаолият юритган.

Мушоҳада

Ташкилотнинг сўнгги саммити 2021 йил 13 ноябрь куни Туркиянинг Истанбул шаҳрида ўтказилган эди. Ушбу саммитда ташкилот номи Туркий давлатлар ташкилотига дея қайта номланди. Ўзбекистон Туркий кенгашига 2019 йилда Президент Шавкат Мирзиёев қарори билан аъзо бўлганидан сўнг ушбу тузилма сезиларли да-

ражада куч ва обрўга эга бўлди. Зеро, Ўзбекистоннинг ташкилотга қўшилиши билан туркий мамлакатлар заңжиридидаги муҳим камчилик бартараф этилди. Шу нуктаи назардан, Ўзбекистон нафақат Марказий Осиё ва Евроосиё гео-сиёсатида, балки Туркий кенгаш доирасида ҳам алоҳида ажралиб турадиган “юррак” ўлкаси сифатида катта аҳамиятга эгадир. Шу боис Ўзбекистоннинг кенгашига аъзолиги туркий дунё келажагида том маънода кескин бурилиш нуктаси бўлди. ➡ 2

ЎЗБЕКИСТОН — ТУРКМАНИСТОН ДЎСТЛИГИНИНГ ЯНГИ ЁРҚИН САҲИФАЛАРИ

Азалий жон қўшнимиз — туркман халқининг турмуш тарзи, дунёқараши, этнографияси ва тили ўзбек халқи қадриятларига туташлиги билан ажралиб туради. Икки халқ фольклор борасида ҳам “Гўрўли” каби дostonлари, Махтумқули каби халқчил шоирларининг шеърларидаги образлар билан биродарлик туйғуларига ҳамоханг бўлиб келади.

Фикр

Ўзбек ва туркман халқларининг тарихи, тили, дини ва анъаналари бир, мақсадлари муштарак. Бизнинг муносабатларимиз асрлар синовидан ўтган. Халқларимиз огир кунларда бир-бирига елкадош бўлиб, қувончу шодликлари бирга баҳам кўриб келган. Бундай садоқат руҳи янги Ўзбекистон ва янги Туркменистон муносабатларида бугун ҳам яққол намоён бўлмоқда. Шу йил 20-21 октябрь кунлари мамлакатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев Туркменистонга навбатдаги

ташрифини амалга ошириб, Президент Сердар Берdimухамедов билан мазмунан бой, кенг кўламли музокаралар олиб борди. Учрашувда ўзбек ва туркман халқлари асрлар давомида ёнма-ён яшаб, бир-бирига таянч бўлиб келаётгани таъкидланди. Ўзбекистон Президенти ташрифиди муносабати билан чегараолди савдо зонасини кенгайтириш, тадбиркорлар ўртасидаги интеграцияни янада қучайтириш, ҳудудларда бандликни таъминлаш ва аҳоли фаровонлигини ошириш мақсадида ушбу зонанинг қурилишига тамал тоши қўйилди. ➡ 2

Кутбиддин БУРҲОНОВ,
Олий Мажлис Сенатинини
Мудофаа ва хавфсизлик масалалари
қўмитаси раиси.

